

INSPEKSJONSRAPPORT

Gudbrandsdalens Uldvarefabrikk AS
Postboks 836
2626 Lillehammer

Oslo, 13.09.2017

Deres ref.:
Jan G. Skrefsrud

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2016/177
Saksbehandler:
Bent Bolstad

Inspeksjon ved Gudbrandsdalens Uldvarefabrikk A.S

Rapportnummer: 2017.067.I.miljodir

Kontaktperson ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Jan G. Skrefsrud

Fra Miljødirektoratet:
Bent Bolstad

Andre deltagere fra virksomheten:
Åge Jenssveen
Vidar Lilleespe

Andre deltagere fra Miljødirektoratet:
Britt Endre
Marit Jerpseth

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Gudbrandsdalens Uldvarefabrikk AS den 4. september 2017. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Miljødirektoratet gav 4 avvik og en anmerkning under inspeksjonen.

Avvik:

- Virksomhetens utslippskontroll har noen mangler som gjelder dokumentasjon
- Dokumentasjon av forebyggende vedlikehold av utslippsrelatert utstyr har noen mangler
- Kjølevannskum som leder til Mesna har ikke vært underlagt en dokumentert miljørisikovurdering
- Opplysninger til Produktregisteret om farlige kjemikalier kjøpt via utenlands leverandør har noen mangler

Anmerkninger:

- Virksomhetens rutine for avfallshåndtering har noen forbedringspunkter

Avvik og anmerkningen er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

13.09.2017	Bent Bolstad		Einar Knutsen
dato	kontrollør	Miljødirektoratet	seksjonssjef

Kopi av rapporten sendes til:

- Fylkesmannen i Oppland ved miljøvernavdelingen
- Lillehammer kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: GUDBRANDSDALENS ULDVAREFABRIK AS	
Organisasjonsnr.: 973128752	Eies av: 996131491
Bransjenr. (NACE-kode): 13.200 - Veving av tekstiler	

Kontrollert enhet

Navn: Gudbrandsdalens Uldvarefabrik A.S	Anleggsnr.: 0501.0011.01
Kommune: Lillehammer	Fylke: Oppland
Anleggsaktivitet: Tekstil-, skinn- og tauprodukter	
Tillatelse gitt: 18. november 1996	Sist endret: 2. februar 2012

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen inngår i Miljødirektoratets tilsynsaksjon i 2017 av tekstilbransjen.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48 og produktkontrollloven § 8.

Inspeksjonstema

- Utslippskontroll/måleprogram, vannutslipp
- Avfallshåndtering med vekt på farlig avfall
- Kjemikaliebruk/REACH
- Tanklagring og vedlikehold av utslippsrelatert utstyr
- Ledelsens gjennomgang

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble gitt under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Gudbrandsdalens Uldvarefabrik A.S plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Miljødirektoratet skal kunne avslutte saken, må Gudbrandsdalens Uldvarefabrik A.S innen 15.11.2017 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvikene er rettet.

Vi ber også om at virksomheten sender inn en kort redegjørelse for hvordan vår anmerkning er vurdert, eventuelt hvordan den vil bli fulgt opp.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (post@miljodir.no) til Miljødirektoratet v/Bent Bolstad.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 28. august 2017. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Gudbrandsdalens Uldvarefabrik AS bli ilagt et gebyr på kr 14 600,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften §§ 39-7. Dette tilsvarer gebyrsats 3 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Dere har rett til å klage på valget av gebyrsats innen tre uker etter at dere har mottatt denne rapporten. Klagen skal angi den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes og skal sendes til Miljødirektoratet.

5. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Miljødirektoratets postjournal på www.miljodirektoratet.no (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomhetens utslippskontroll har noen mangler som gjelder dokumentasjon

Avvik fra:

- Tillatelse etter forurensningsloven fra Miljødirektoratet, sist endret 02.02.2012, vilkår 11.1

Kommentarer:

I vår tillatelse til virksomheten er det gitt grenseverdier (konsentrasjonsgrenser) som ukemiddel, for utslipp av diverse komponenter (bla. tungmetaller) til vann. I tillegg er det satt en konsentrasjonsgrense for olje til vann som stikkprøvekontroll (ikke ukemiddel) og en grenseverdi gitt som årsmiddel, for maksimal mengde prosessavløpsvann pr. kg produsert tekstil. Virksomheten har etablert en utslippskontroll av sine vannutslipp til kommunalt renseanlegg og rutineene for det er beskrevet i måleprogrammet (ble framvist under inspeksjonen).

Vi vil påpeke følgende to mangler i virksomhetens dokumenterte utslippskontroll:

Begrunnelse for valg av frekvenser

Virksomheten opplyser at de har vurdert at 4 ukesprøver pr. år av sitt vannutslipp til kommunalt renseanlegg, er tilstrekkelig til å kunne si at utslippskontrollen er representativ i forhold til ovennevnte ukesgrenser. Ukesprøvene er basert på en tidsproporsjonal prøvetaker som tar ut 4 stikkprøver i timen over en uke. Virksomhetens begrunnelse for at denne hyppigheten er representativ er at produksjonen er homogen og jevn, uten svingninger gjennom året, og at det ikke er gjort endringer i produksjonen eller av innsatsstoffer, som skulle tilsi at utslippsbildet har endret seg. Vi vil imidlertid påpeke at denne vurderingen/begrunnelsen om representativ utslippskontroll, ikke er dokumentert i måleprogrammet/i internkontrollen.

Kalibrering av vannmengdemåler

Virksomheten opplyser at vannmengdemåleren for prosessavløpsvann til kommunalt renseanlegg er kalibrert, men at det ikke er nedfelt faste rutiner, med frekvenser, for dette i internkontrollen/måleprogrammet, Vi viser i denne forbindelse til vår tillatelse om kvalitetssikring av målingene, jf. tillatelsens vilkår 11.2, samt til vedlikeholdskravet i vilkår 2.4.

Avvik 2

Dokumentasjon av forebyggende vedlikehold av utslippsrelatert utstyr har noen mangler

Avvik fra:

- Tillatelse etter forurensningsloven fra Miljødirektoratet, sist endret 02.02.2012, vilkår 10.1
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften), § 5 pkt. 7

Kommentarer:

Virksomheten har etablert rutiner for forebyggende inspeksjon og vedlikehold av sitt produksjonsutstyr, inkl. av installasjoner og utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. Gudbrandsdalens Uldvarefabrikk opplyser bla. at tømming, rengjøring og inspeksjon av utjevningssbassenget (for prosessavløpsvannet som leder til kommunalt renseanlegg), gjøres under virksomhetens årlige vedlikeholds-stopp. Vi vil imidlertid påpeke at rutinene som er etablert for inspeksjonen av dette bassenget, med tilhørende avløpskanaler, ikke er nedfelt i vedlikeholdsprogrammet eller i annen dokumentasjon i virksomhetens internkontroll. Det samme gjelder dokumentasjon (rapport e.l.) som viser resultatet av inspeksjonen, med eventuelle forslag/anbefalinger om tiltak.

Avvik 3

Kjølevannskum som leder til Mesna har ikke vært underlagt en dokumentert miljørisikovurdering

Avvik fra:

- Tillatelse etter forurensningsloven fra Miljødirektoratet, sist endret 02.02.2012, vilkår 10.1

Kommentarer:

Virksomheten opplyser at kjølevannskummen som leder rent kjølevann til Mesna har vært vurdert med tanke på om eventuelt utslipp av prosessavløpsvann fra fargeriet kan havne i kummen og så til Mesna. Virksomheten opplyser at deres vurdering er at en slik utslippshendelse ikke skal kunne skje. Vi vil imidlertid påpeke at det ikke er foretatt en dokumentert risikovurdering, i form av en samlet

sannsynlighets- og miljøkonsekvensvurdering, for å få klarlagt om det er fare for at prosessavløpsvann fra fargeriet eller at annet potensielt forurenset vann, kan havne i kummen og videre ut i elva.

Avvik 4

Opplysninger til Produktregisteret om farlige kjemikalier kjøpt via utenlands leverandør har noen mangler

Avvik fra:

- Tillatelse etter forurensningsloven fra Miljødirektoratet, sist endret 02.02.2012, vilkår 6
- Forskrift om deklarerer av kjemikalier til produktregisteret (deklareringsforskriften), § 5, opplysninger som deklarasjonen skal inneholde, samt § 6, innholdsangivelse

Kommentarer

Deklarering av kjemikalier blir gjort av leverandør fra utlandet og Gudbrandsdalen Uldvarefabrik står på deres kundeliste. Selv om virksomheten står som kunde, har virksomheten ansvar for at opplysningene i Produktregisteret er oppdaterte og korrekte. Kjemikaliene er deklarerert til Produktregisteret for mange år siden med klassifisering etter forskrift om klassifisering og merking mv. av farlige kjemikalier.

Fra 01.06.2015 gjelder klassifisering av kjemikalier (stoffblandinger) etter nytt kjemikalierregelverk CLP. Vi vil påpeke at Produktregisteret ikke har fått oppdatering av kjemikaliene til ny klassifisering i henhold til CLP fra leverandøren som deklarerer på vegne av Gudbrandsdalen Uldvarefabrik. Gudbrandsdalen Uldvarefabrik har ansvar for å sørge for at disse opplysningene blir gitt til Produktregisteret.

Det ble under tilsynet oversendt en liste fra Produktregisteret som viser kjemikalier deklarerert til Produktregisteret, der Gudbrandsdalen Uldvarefabrik står som kunde. Virksomheten opplyser at de vil sjekke om listen er i overenstemmelse med kjemikaliene som virksomheten bruker og gi tilbakemelding til Produktregisteret hvis listen må justeres.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Virksomhetens rutine for avfallshåndtering har noen forbedringspunkter

Kommentarer:

Gudbrandsdalens Uldvarefabrikk har etablert en rutine for kildesortering og avfallshåndtering inkl. håndtering av farlig avfall. Bla. har virksomheten inngått en avtale med en ekstern avfallsaktør om henting og deklarerer av farlig avfall. Rutinen, som er beskrevet i virksomhetens internkontroll, har noen forbedringspunkter som gjelder følgende forhold:

- Rutinen kan gjøres mer tydelig på virksomhetens eget ansvar for elektronisk deklarerer. Dette ansvaret gjelder selv om virksomheten har inngått en avtale om selve utførelsen av deklarereringen
- Rutinen kan forbedres med en mer tydelig oversikt over egne avfallstyper med EAL- koder og med en referanse til avfallsstoffnummere

- Virksomheten har etablert rutiner for utførelse av slamanalyser for å få slammet vurdert for godkjenning til kommunalt Slamdeponi. Vi vil imidlertid bemerke at kravet til basiskarakterisering ikke framgår tydelig av virksomhetens avfallsrutine

8. Andre forhold

8.1 Driftsstatus under inspeksjonen

Det var produksjon/drift under inspeksjonen og det ble foretatt befarings i produksjonsanlegget med vekt på fargeriet og håndteringen av avløpsvann herfra, inkl. system og rutiner for gjenbruk (energiutnyttning) og utslipp til elven Mesna av rent kjølevann. Rent kjølevann med temperatur over 22 gr C blir gjenbrukt for energiutnyttning, mens kjølevann under 22 gr. blir sluppet ut i Mesna. Prosessavløp fra fargerier- og etterbehandlingsavdelingen ledes via avløpsrenner/kanaler til et utjevningsbasseng, via en mekanisk sil som fjerner lo fra vannet. Sila blir inspisert daglig og rutinen/sjekken blir loggført. Fra utjevningsbassenget ledes avløpsvannet ut til kommunalt nett og renseanlegg. Virksomheten opplyser at det ikke er overløp eller andre rørforgreninger på deres avløpssystem/utslippsarrangement, som leder til Mesna. I følge virksomheten blir alt prosessavløpsvann ført til kommunalt renseanlegg.

8.2 Miljøsertifisering

Gudbrandsdalens Uldvarefabrikk er miljøsertifisert etter ISO 14001 og virksomheten opplyser at de ble resertifisert tidligere i år.

8.3 Biocider og begroingshindrende midler

Virksomheten opplyser at de ikke bruker biocider. Videre opplyses det at det ikke brukes begroingshindrende midler i kjølevannet, kun rent ellevann som renses i sandfilter før det benyttes.

8.4. Resultater av utslippskontrollen så langt i 2017

Resultater av utslippskontrollen fra årets to første ukeskontroller viser ingen overskridelser i forhold til ukesgrensene som er satt i tillatelsen fra Miljødirektoratet. Ukesprøvene blir sendt til akkreditert laboratorium for analyse.

8.5 Tankanlegg/tanklagring

Virksomheten opplyser at den ikke har tanker som er omfattet av tankforskriften (Forskrift om begrensnig av forurensning (forurensningsforskriften), Kap. 18: "Tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall"). Virksomheten har en nedgravd propantank som virksomheten opplyser er underlagt et frekvensstyrt inspeksjonsprogram. Nedgravde tanker er ikke omfattet av tankforskriften, men er underlagt krav og tilsyn fra andre myndigheter.

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensnig av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om begrensnig av forurensning (forurensningsforskriften), Kap. 18: "Tanklagring av

- farlige kjemikalier og farlig avfall" (tankforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
 - Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
 - Forskrift om biocider (biocidforskriften)
 - Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)
 - Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP)
 - Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Miljødirektoratet, sist endret 02.02.2012